

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 47/2018)

София, 28 ноември 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 22.11.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 22.11.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

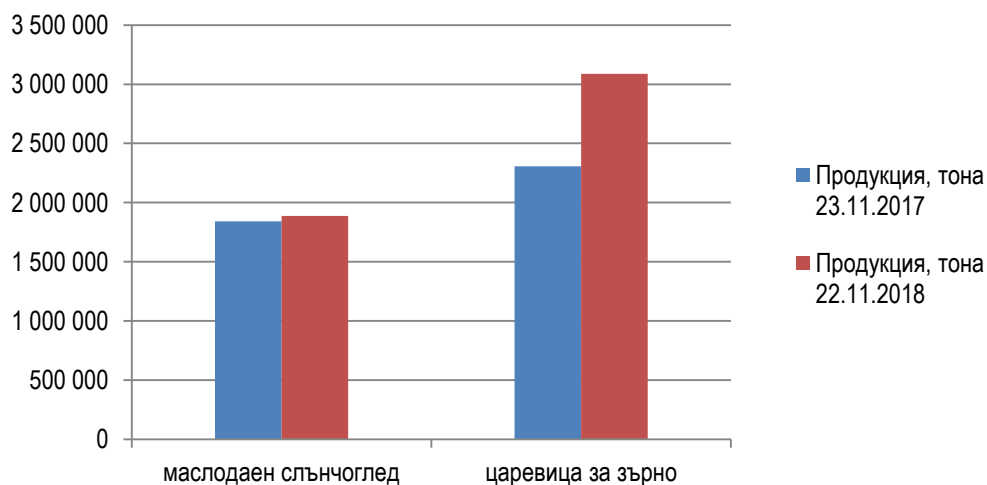
По последни оперативни данни към 22 ноември 2018 г., жътвата на маслодаен слънчоглед на практика е приключила. По-високият среден добив (с 12,7%) напълно компенсира намалението на реколтираните площи и продукцията от слънчоглед отбелязва увеличение с 2,5% на годишна база. При царевицата също се отчита ръст на производство спрямо нивото от 2017 г. (с 33,9%), при значително по-висок среден добив от декар – с 30,2%.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 22.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	22.11.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 348 149	7 347 849	100,0%	1 887 423	257	-9,3%	-9,0%	2,5%	12,7%
царевица за зърно	4 097 103	4 090 083	99,8%	3 089 141	755	-2,0%	2,8%	33,9%	30,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 22.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

През настоящата кампания реколтираните площи на по-голяма част от наблюдаваните пролетни култури са с между 6,6% (дини) и 77,8% (соя) по-малко спрямо година по-рано. При средните добиви към момента също се отчита намаление на годишна база – от 7,5% при картофите до 49,4% при фуражния грах. В резултат на това, при почти

всички пролетници събраната до момента продукция отбелязва намаление, най-значително при градинския грах - с до 75,3%.

От друга страна, производството на пъпеши, домати, силажна царевица и ориз нараства с между 3,4% и 27,1%, обосновано както от увеличените площи, така и от по-високия среден добив (с изключение на пъпешите).

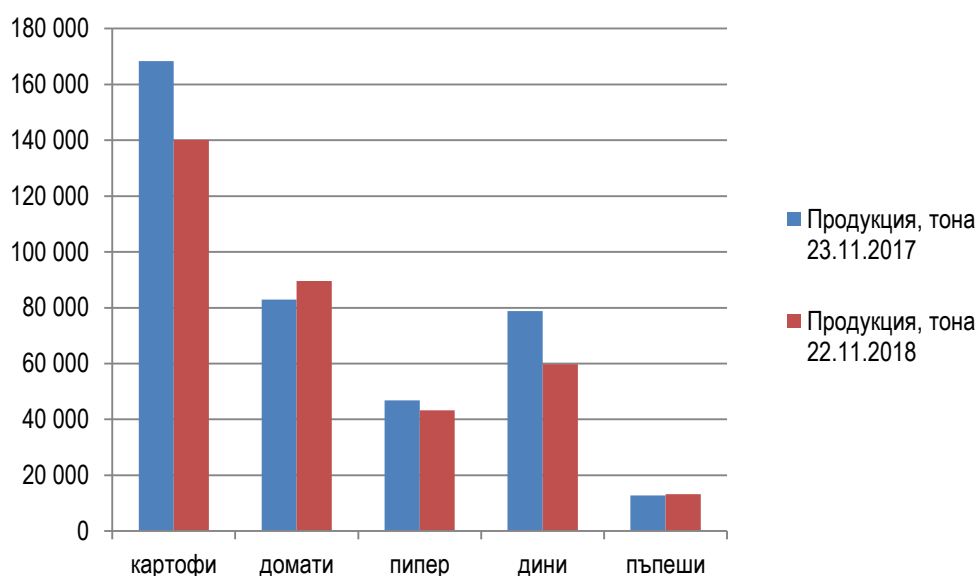
Към 22.11.2018 г. събраната продукция от тютюн тип „Ориенталски“ е с 29,8% повече спрямо миналогодишната, вследствие на увеличение на площите и на средния добив. Същевременно, при тютюните тип „Бърлей“ и „Вирджиния“ производството намалява, съответно с 26,7% и 58,8%, главно заради редукция на реколтираните площи.

Реколта от пролетници към 22.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

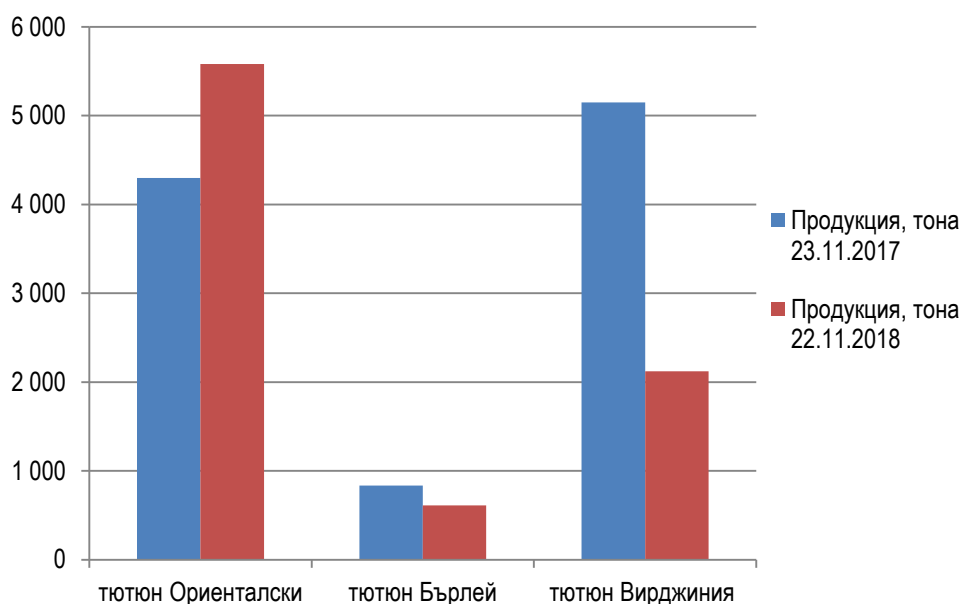
	22.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	103 962	103 962	140 157	1 348	-10,3%	-10,0%	-16,8%	-7,5%
домати	38 799	38 794	89 525	2 308	4,2%	6,3%	8,0%	1,6%
пипер	27 878	27 358	43 251	1 581	-7,9%	-9,1%	-7,6%	1,7%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,7%
пъпеши	16 056	15 882	13 180	830	16,5%	15,5%	3,4%	-10,5%
фасул	25 823	25 445	3 374	133	-38,5%	-38,7%	-46,5%	-12,5%
градински грах	14 171	11 547	2 478	215	-53,3%	-55,9%	-75,3%	-44,0%
леща	36 023	33 823	3 319	98	-11,3%	-10,0%	-31,8%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-77,8%	-69,7%	36,4%
ориз	101 700	101 300	62 195	614	5,8%	23,7%	27,1%	2,8%
овес	72 754	68 217	15 025	220	-34,7%	-21,0%	-28,8%	-9,8%
сорго	21 213	14 514	3 688	254	-17,8%	-38,7%	-38,2%	0,8%
шарен слънчоглед	36 605	36 605	8 118	222	-38,2%	-38,2%	-27,3%	18,1%
царевица силажна	179 156	176 942	421 581	2 383	0,9%	6,8%	21,4%	13,7%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	308 601	271 528	43 173	159	-0,2%	-10,9%	-54,9%	-49,4%
памук	28 956	18 636	1 426	77	-6,1%	-30,8%	-31,6%	0,0%
лен	300	300	30	100	-71,7%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 271	33 271	5 582	168	5,4%	5,4%	29,8%	23,5%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,7%	18,9%
тютюн Вирджиния	25 383	20 513	2 122	103	-27,7%	-34,7%	-58,8%	-37,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 22.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 22.11.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Като цяло, към 22 ноември 2018 г. продукцията от трайни насаждения и етерично-маслени култури е по-висока спрямо същия период на 2017 г. Най-значителен ръст се отчита при крушите - с 67,5%, а намаление - само при прасковите (с 19,6%) и кайсиите (с 50,5%). При повечето наблюдавани култури е налице увеличение на реколтираните площи на годишна база, достигащо до 32,8% (круши), докато средните добиви бележат разнопосочни изменения, в границите от -41,9% (кайсии) до +40,1% (сливи).

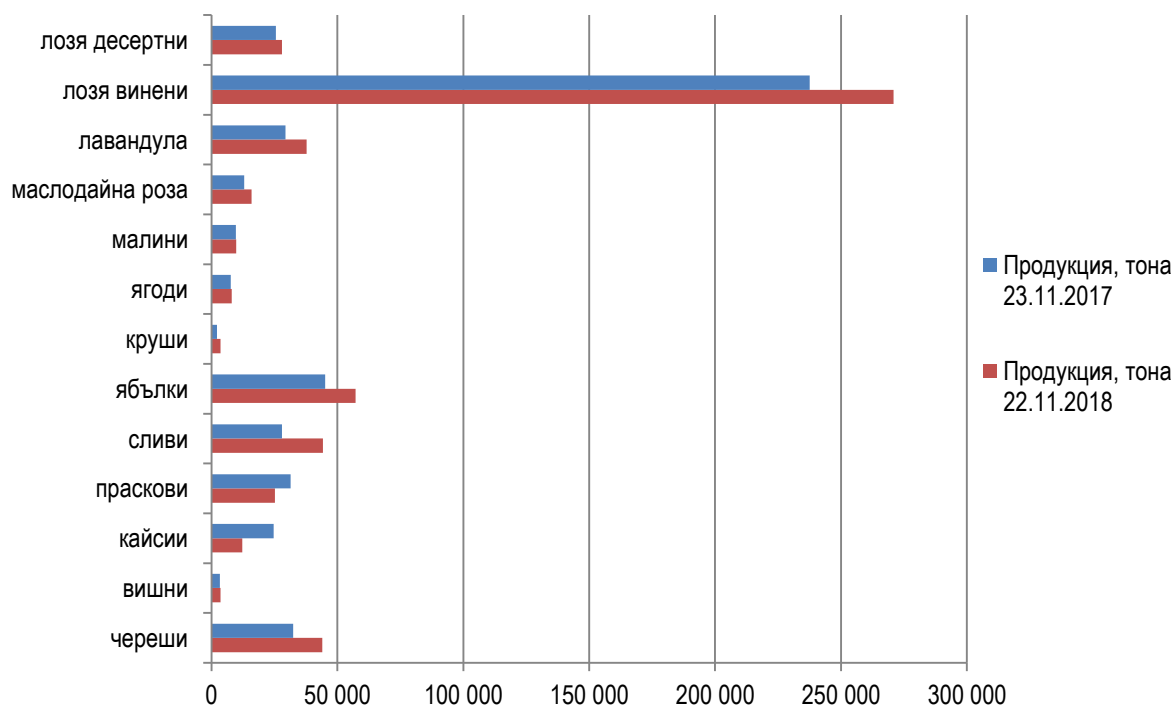
Добитата продукция от винени лозя е с 14% над нивото отпреди една година, а тази от десертни лозя - с 9,7%, което е свързано изцяло с нарастване на средните добиви.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 22.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	22.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	80 015	43 951	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,6%
вишни	13 308	11 880	3 641	306	-4,2%	3,2%	8,4%	4,8%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,8%	-50,5%	-41,9%
праскови	42 114	38 540	25 231	655	5,2%	-0,9%	-19,6%	-18,8%
сливи	69 306	64 514	44 220	685	7,8%	13,0%	58,3%	40,1%
ябълки	50 173	49 355	57 269	1 160	5,3%	15,4%	26,8%	9,8%
круши	5 490	5 369	3 630	676	21,5%	32,8%	67,5%	26,1%
ягоди	10 373	9 956	8 079	811	3,8%	6,1%	5,7%	-0,4%
малини	23 900	22 270	9 780	439	9,0%	10,2%	1,1%	-8,4%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	102 934	37 831	368	31,3%	32,1%	28,9%	-2,1%
лозя винени	468 905	457 398	270 846	592	-4,7%	-4,3%	14,0%	19,1%
лозя десертни	47 330	45 989	28 046	610	-4,6%	-3,8%	9,7%	14,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 22.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 22.11.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 13 913 328 дка с есенници, а дълбока оран - на 6 568 661 дка, която се осъществява с по-бавни темпове към момента спрямо миналата година.

Засетите площи с пшеница са малко над миналогодишните (+1%), докато сеитбата на останалите наблюдавани култури изостава с между 3,8% (маслодайна рапица) и 16% (ръж).

Засети площи с есенници към 22.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	23.11.2017	22.11.2018	Изменение
пшеница	10 610 175	10 718 213	1,0%
ечемик	1 055 226	1 012 923	-4,0%
маслодайна рапица	1 693 668	1 629 939	-3,8%
ръж	55 427	46 549	-16,0%
тритикале	123 866	105 127	-15,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През периода 19 – 25 ноември 2018 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица. Изоставането на експорта на годишна база продължава: на пшеница – с 20,1%, на ечемик – със 72,7% и на рапица – с 21,7%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 25.11.2017	02.07. – 25.11.2018	Изменение
пшеница	1 358 028	1 085 323	-20,1%
ечемик	86 684	23 682	-72,7%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на новия сезон не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

Общо за периода от началото на пазарната 2018/19 година до момента износът на царевица и слънчоглед през Пристанище Варна намалява на годишна база, респективно с 14,4% и 60,9%. През изминалата седмица не са преминавали товари с тези култури през порта.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 25.11.2017	03.09. – 25.11.2018	Изменение
царевица	280 423	240 042	-14,4%
слънчоглед	84 272	32 914	-60,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на месец юли 2018 г. до 25 ноември не е реализиран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец септември 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 21 ноември 2018 г. се регистрира седмично повишение на средните изкупни цени на пшеница и царевица (в рамките на 0,9% - 2,3%) и същевременно леко понижение на тази на слънчогледа – с 0,2%. Средно за страната, изкупната цена на ечемика остава на ниво от предходната седмица.

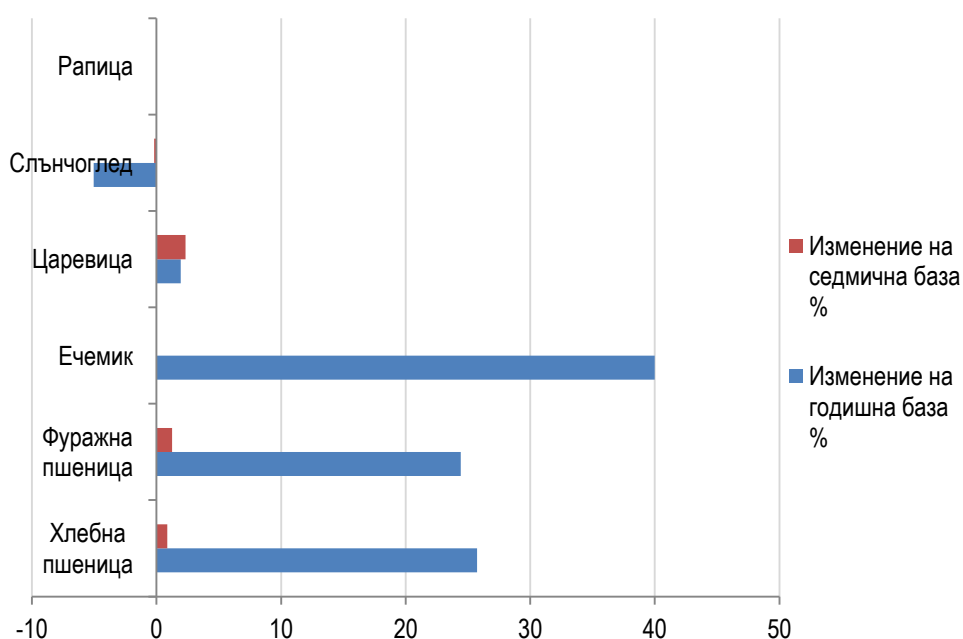
Изкупните цени на пшеницата и ечемика продължават да се движат значително над нивата отпреди една година – с между 24,4% и 40%. При царевицата също е налице поскъпване на годишна база, но много по-слабо - с 1,9%, докато слънчогледът се търгува с 5% по-евтино.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 21.11.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	22.11.2017	14.11.2018	21.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	276	344	347	25,7	0,9
фуражна пшеница	262	322	326	24,4	1,2
ечемик	250	350	350	40,0	0,0
царевица	259	258	264	1,9	2,3
слънчоглед	556	529	528	-5,0	-0,2
рапица	703	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 21.11.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица средните цени на едро на повечето наблюдавани плодове и зеленчуци на тържищата в страната отбелязват повишение от 0,6% (десертно грозде) до 5,6% (зелен пипер). Намаление се отчита единствено при цената на оранжерийните домати (с 1,3%). Средната цена на едро на червения пипер остава непроменена.

Средните цени на едро на картофите и зеления пипер са с по около 19% по-високи спрямо отчетените по същото време на миналата година. При червения пипер и оранжерийните домати също се отчита поскъпване на годишна база, но по-умерено, съответно с 6,4% и 8,9%. Единствено ябълките се предлагат на по-ниска цена - с 25,6%.

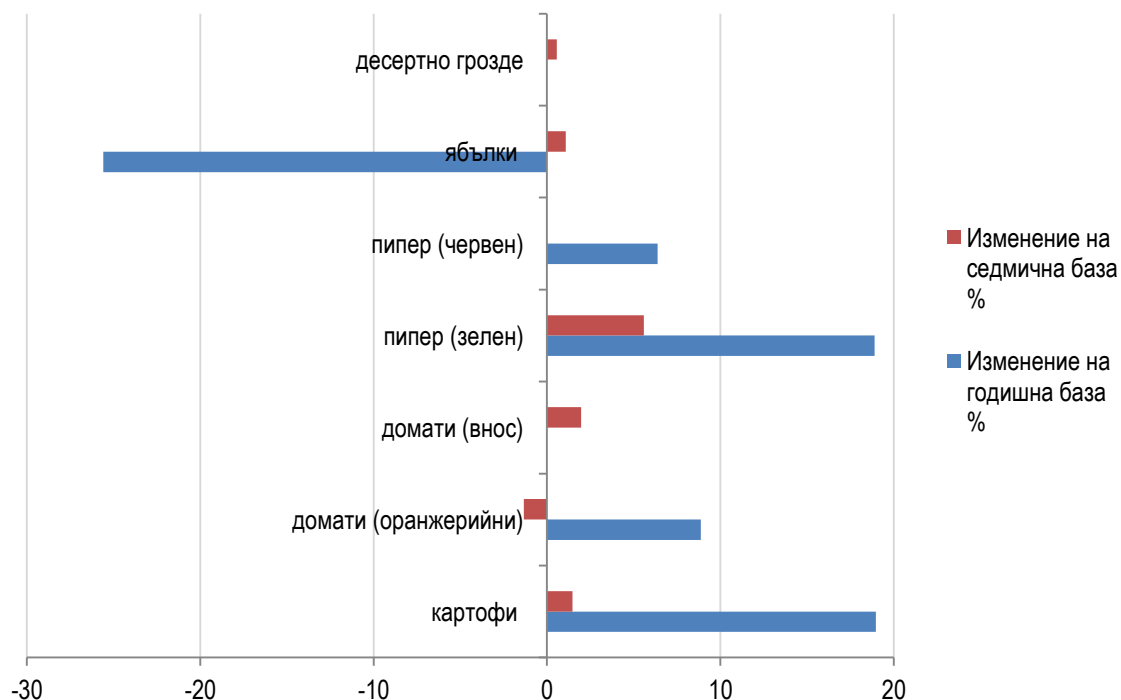
**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 23.11.2018 г., сравнено
с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг**

	24.11.2017	16.11.2018	23.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,58	0,68	0,69	19,0	1,5
домати (оранжерийни)	2,03	2,24	2,21	8,9	-1,3
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,53	1,56	-	2,0
пипер (зелен)	1,27	1,43	1,51	18,9	5,6
пипер (червен)	1,88	2,00	2,00	6,4	0,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
ябълки	1,25	0,92	0,93	-25,6	1,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,79	1,80	-	0,6

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 23.11.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285605	100.00%	61909	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113569	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	76190	100.00%	15919	209
Плевен	639468	1836.9	637631.1	100.00%	177027.4	278
Пловдив	268140	0	268140	100.00%	62701.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	250125	100.00%	59970	240
Хасково	354052	0	354052	100.00%	89662.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	300311.5	100.00%	71850.5	239
ОБЩО	7360589	12440	7347849	100.00%	1887423.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	6335	94.06%	2621.7	414
Бургас	18154	0	17454	96.14%	9495.28	544
Варна	125237	0	121977	97.40%	82359	675
Велико Търново	400440	0	400440	100.00%	318034	794
Видин	71065	0	70185	98.76%	45316	646
Враца	335390	0	335390	100.00%	270013	805
Габрово	20910	0	20910	100.00%	13212	632
Добрич	1014770	0	1014770	100.00%	828123.5	816
Кърджали	830	0	830	100.00%	293	353
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1250	269
Ловеч	105510	212	105298	100.00%	75277	715
Монтана	194760	0	194760	100.00%	152140	781
Пазарджик	22360	0	22360	100.00%	15022	672
Перник	7902	0	7122	90.13%	2496	350
Плевен	628084	3931	624153	100.00%	483586	775
Пловдив	46300	0	46300	100.00%	35282	762
Разград	157965	0	157965	100.00%	109865	696
Русе	268080	0	268080	100.00%	224264.17	837
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	573	100.00%	128.55	224
София-град	32470	0	32470	100.00%	26805	826
София	13653	0	13653	100.00%	5084	372
Стара Загора	36071	203.2	35867.8	100.00%	21387.98	596
Търговище	93573	0	93573	100.00%	57825	618
Хасково	11465	0	11465	100.00%	10647	929
Шумен	161286	0	160286	99.38%	100517	627
Ямбол	9380	0	9380	100.00%	4999.85	533
ОБЩО	4101918	4815	4090083	99.83%	3089140.6	755

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	K (дка)	
Благоевград	28750				
Бургас	1008940	237410	284810	128910	353480
Варна	705159	453147	509183	180385	429650
Велико Търново	717915	368900	411470	297400	340430
Видин	457500	417000	417000	417000	1200
Враца	691760	632695	632695	549299	324951
Габрово	54600	0	0	0	0
Добрич	1492246	591700	692950	156000	1318791
Кърджали	6190				3550
Кюстендил	59230	2880	2880	2880	38680
Ловеч	231945	169247	190097	63070	89100
Монтана	474600	94000	461400		139600
Пазарджик	195480	6000	12000	4900	45100
Перник	175715	22650	22650	17650	60310
Плевен	1033609	861081	861081	861081	367690
Пловдив	629815	133300	209100	127000	166620
Разград	662540	145000	449780	57000	290170
Русе	740525	517874	658779	309126	526914.5
Силистра	610297	610297	610297	610297	636500
Сливен	510600	109500	215000	78000	289100
Смолян					
София-град	55488				13930
София	77976				
Стара Загора	798622	203700	151120	40000	316570
Търговище	464427	24500	379000	13150	38500
Хасково	547860	111700	258700	111700	269490
Шумен	604123	415165	426865	203165	231082
Ямбол	877416		780501		277252
ОБЩО	13 913 328	6 127 746	8 637 358	4 228 013	6 568 661

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	18350	1470	1250	1400	2950
Бургас	650365	108650	920	3750	234890
Варна	555356	65225		904	67491
Велико Търново	552723	62575	140	243	83723
Видин	380940	21060		940	30545
Враца	554444	13173	200	925	44093
Габрово	37510	6920	25	600	7720
Добрич	1280420	18450		3230	189446
Кърджали	5100	920	50	20	
Кюстендил	37300	4580	2670	3460	6278
Ловеч	184762	19499		400	25780
Монтана	394772	19332		1920	54459
Пазарджик	140070	22420	5900	9630	14510
Перник	154090	9028	100	200	11800
Плевен	748220	110244	1800	300	73830
Пловдив	490170	30967	13345	37790	52140
Разград	478500	43681		600	119090
Русе	591152	39537	74	240	98110
Силистра	489100	38800		1500	76997
Сливен	403900	68650	520	7440	27200
Смолян					
София-град	36704	11951		95	300
София	52754	4412	1900	2010	3490
Стара Загора	573692	72720	16410	9210	96068
Търговище	370568	36888	438	2190	52733
Хасково	428090	57990	500	9650	47430
Шумен	449172	64093	270	3460	75878
Ямбол	659989	59688	37	3020	132988
ОБЩО	10 718 213	1 012 923	46 549	105 127	1 629 939